

Bæredygtighed i social og økonomisk forstand

Realdania Debat

6. April 2017

Henrik Christoffersen

Hvorfor økonomisk og social bæredygtighed?

Et stærkt lokalt demokrati er kendetegnet ved

at kunne se realistiske veje lokalt til tryghed, sundhed og evne til at finansiere et fungerende lokalsamfund med god velfærdsservice

at have tilskyndelse til lokalt at sætte stærke tiltag igennem, som sikrer tryghed, sundhed og økonomisk fundament

Strukturforandringer udfordrer økonomisk og social bæredygtighed

- Centralisering af lokalisering skaber såvel udtynnings- som trængselsproblemer
- Stadig øget pendling udtyder periferi for liv
- Udtyndede områder mister nærliggende attraktivitet

Aktuelt:

59 justeringer af Fingerplan mod trængsel

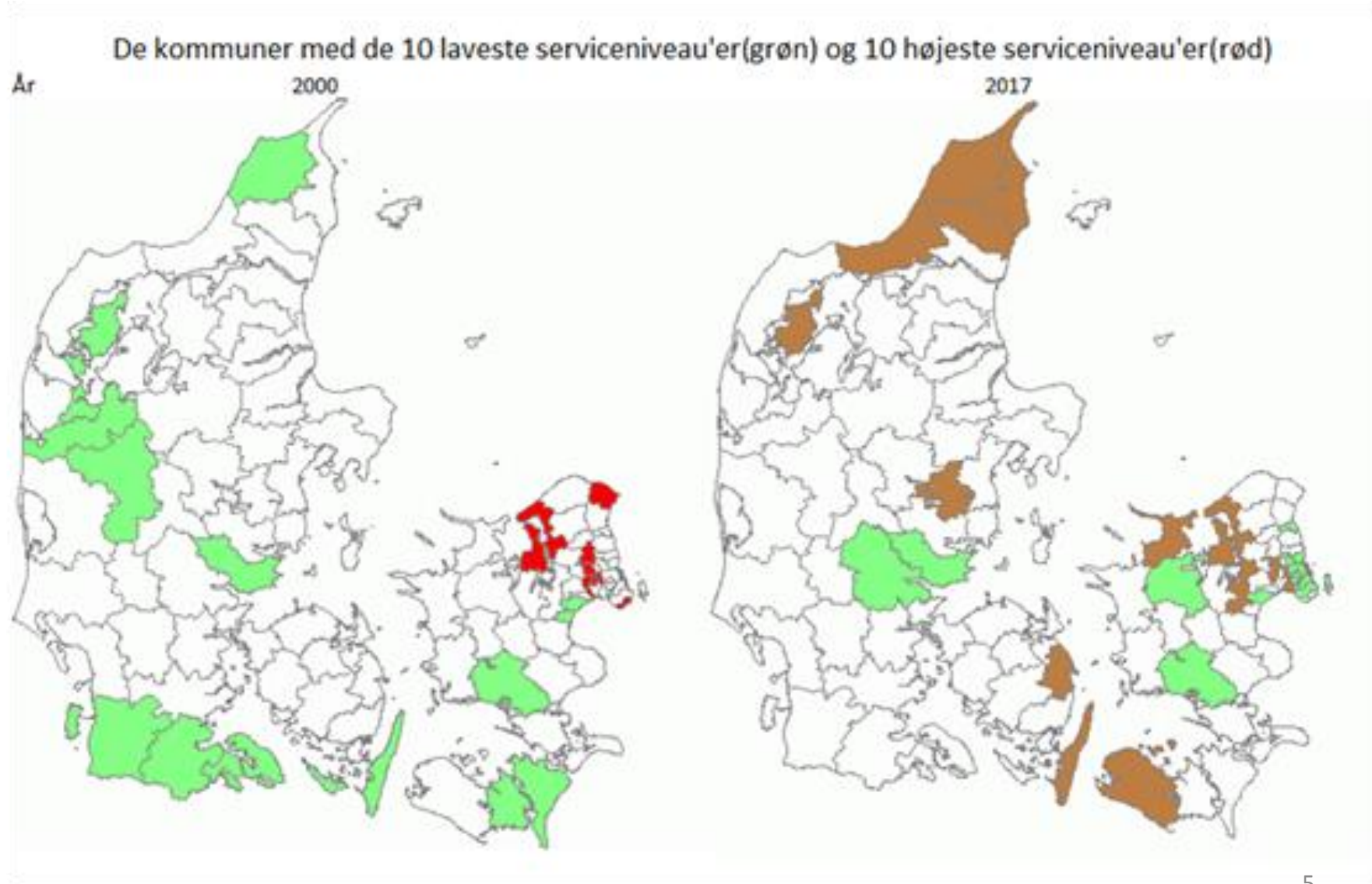
Udflytning af statsinstitutioner

Omkostningerne ved manglende økonomisk og social bæredygtighed

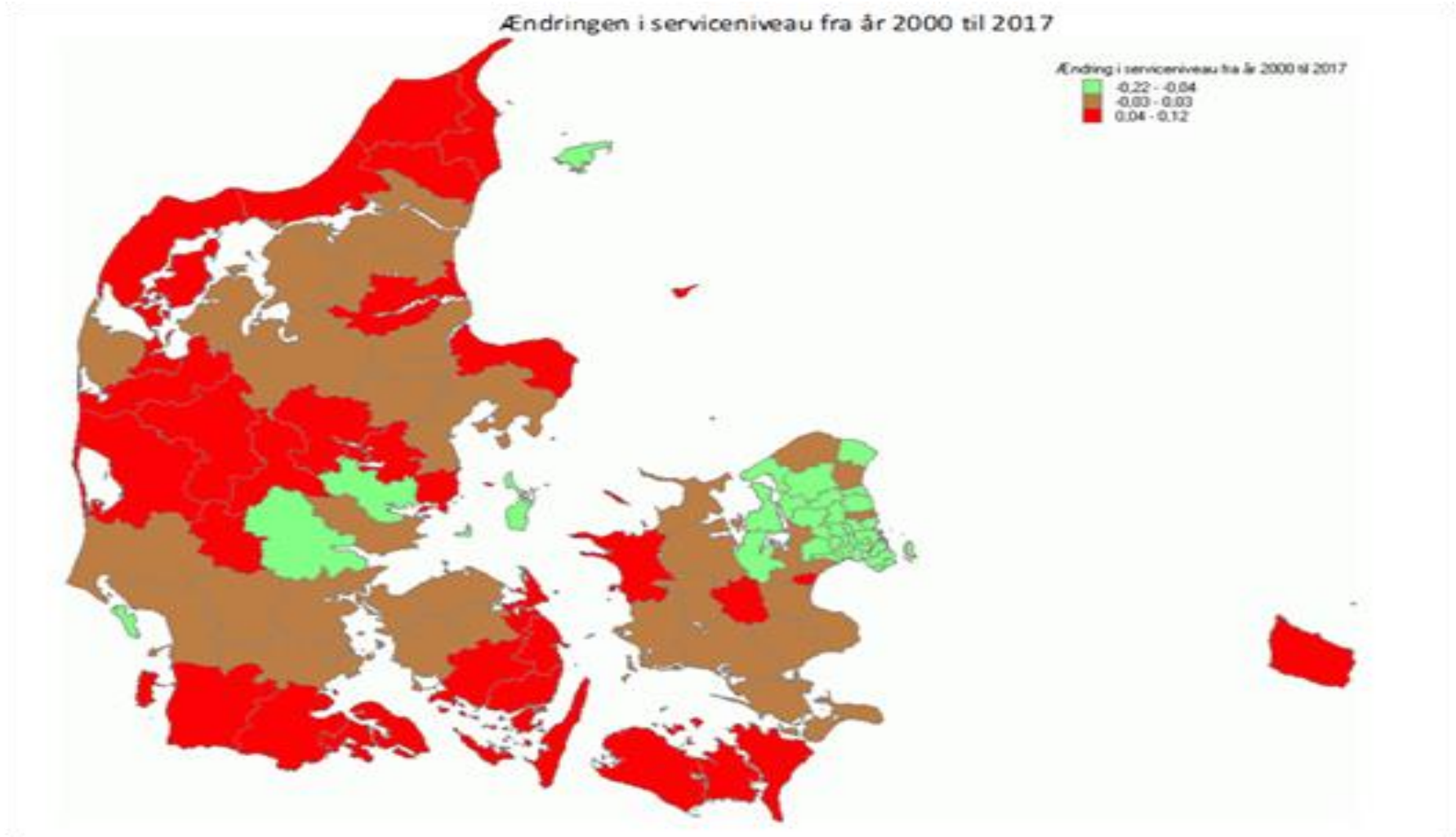
Periferi: Kommuners udgifter presses i vejret med udtyndingen. Ond cirkel. Skærpet udligning afbøder delvist, men løser ikke udfordringerne

Center: Trængselsproblemer forringer levevilkårene ved øget transporttid, stigende boligudgifter mv. Skærpet udligning presser kommunerne til effektivisering

Udgifter i forhold til udgiftsbehov

Ændring i serviceniveau 2000 - 2017

Læren fra nøgletallene

- A. Kommunalpolitik gør forskel (*Se Østjylland*)
- B. Kommunerne har forskellige strukturelle udfordringer (*Se hovedstad /provins*)
- C. Kommunalpolitik kan skabe radikale ændringer (*Se Vejle / Langeland*)
- D. Samfundsudviklingen bringer kommuner fundamentalt anderledes eller stærkere strukturelle problemer (*Se 2017 i forhold til 2000*)

Eksempel I: Syddjurs

Geografi: Langstrakt øst-vest. Nabo til Aarhus og Randers

Strukturreform: Sammenlagt af Ebeltoft i øst og flere landkommuner i vest mod Aarhus

Politik: Ikke muligt at enes om fysisk planlægning

Stridspunkt: Ebeltoft med opland / forstad til Aarhus

Situation: Stærk socioøkonomi men presset kommunaløkonomi

Eksempel II: Lolland

Geografi: Ø-beliggenehed med svag tilgængelighed via Guldborgsund

Strukturreform: To små købstæder og landkommuner lagt sammen

Politik: Forståelse af, af Maribo og Nakskov skal være sideordnede

Situation: Stærk udtynding. Reelt center set fra borgernes vinkel er Nykøbing Falster lige uden for kommunegrænsen

Relevante udviklingstendenser i kommunalpolitik

”Hvilke knapper skal kommunalpolitikerne skrue på i år?”

KL's oplæg til årets kommunaløkonomiske topmøde

Den fremvoksende modstilling mellem

A: Selvforståelsen som stadig mere professionaliseret servicekoncern leder til inkremental styring

B: Nødvendigheden af stadig stærkere beslutningskraft i forhold til strategiske og strukturelle udfordringer i lokalsamfundet

Skæringspunkter mellem bæredygtighed og fysiske strukturer i en tid med pres

- Hvordan udvikles en bæredygtig bystruktur?
- Er kommuneafgrænsningen overhovedet bæredygtig på sigt?
- Er kommunen koblet tilstrækkelig effektivt op på overordnede infrastrukturer og servicetilbud?
- Hvorledes udvikles arkitektur og byfaciliteter og rekreative muligheder sammen med den lokale serviceforsyning, så kommunen bliver tiltrækkende i forhold til et moderne liv